

ЭРКИН ВОҲИДОВ

НАЗМ ГУЛШАНИ

Ўртада бегона йўқ

Ғазаллар

Тошкент
«Езувчи» нашриёти
1991

Воҳидов Э.

Уртада бегона йўқ...: Ғазаллар.— Т.: «Ёзувчи»,
1991.— 32 б.

Муҳтарам шеърят шайдолари!

Халқимиз ўзлигини англаб олиш учун интилаётган, маънавия-тимизнинг шу пайтгача пинҳон қолган саҳифаларини варақлаш-га жазм қилган бугунги кунда қўҳна аруз вазнига қизиқишнинг кучайгани табиий бир ҳолдир. Севимли шоиримиз Эркин Воҳидов-нинг аруз вазнида битилган ғазаллари қайси шеърхоннинг дил тўридан жой олмаган дейсиз? Нашриётимиз Сизнинг кутубхонангиз-га севимли шоиримизнинг эл орасида шухрат топган ғазалларидан тартиб берилган ушбу мўъжаз мажмуасини тортиқ қилмоқда.

Ваҳидов Э. Нет среди нас чужой...: Газели.

Ўз 2

4702620202 — 25

В — доп. 1991

М 362 /04/

ISBN 5 — 8255 — 0028 — 6

© Эркин Воҳидов, 1991 й.

ДЕБОЧА

Истадим сайр айламоқни
Мен ғазал бўстонида.
Кулмангиз, не бор сенга деб
Мир Алишер ёнида.

Шеърият дунёси кенг,
Гулзори кўп, бўстони кўп,
Ҳар кўнгил арзини айтур
Неки бор имконида.

Эй мунаққид, сен ғазални
Кўҳна деб камситмагил,
Севги ҳам Одам Атодин
Қолган инсон қонида.

Тошга ҳам ширин ғазал
Бахш айлагай оташ ва жон.
Шавқ ўти ёнса агар
Шоир — ғазалхон қонида.

Рост, ғазал авжида барча
Ой ила Зухро эмас,
Кўп эрур сомончилар ҳам
Шеърият осмонида...

Дўстларим, шоир деманг,
Эркин ғазал шайдосидур,
Ёш денгу маъзур тутинг,
Саҳв ўлса гар девонида.

ТУН БИЛАН ЙИҒЛАБДИ БУЛБУЛ...

Тун билан йиғлабди булбул
Гунча ҳажри доғида.
Кўз ёши шабнам бўлиб
Қолмиш унинг япроғида,

Кўз юмар бўлсам кўзим —
Олдида пайдо гул юзинг,
Ғунча кўз очмоғи бор
Булбул кўзин юммоғида.

Аста барг остида тинглаб
Ётган эрмиш шум сабо
Ғунча булбулдан муҳаббат
Дарсин олган чоғида.

Севги саҳросида қолмиш
Неча Мажнундан ғубор,
Неча Фарҳод гарди ётгай
Бистуннинг тоғида.

Ғунчадек чеҳрангга Эркин
Жон фидо этгай, санам,
Қатра жонидан гул унсин
То муҳаббат боғида.

БАРЧА ШОДЛИК СЕНГА БЎЛСИН

Барча шодлик сенга бўлсин,
Бор ситам, зорлик менга.
Барча дилдорлик сенгаю,
Барча хушторлик менга.

Сен менинг жонимни олгин,
Мен сенинг дардинг олай,
Барча соғлик сенга бўлсин,
Барча беморлик менга.

Сенга бўлсин барча ҳусну
Менга бўлсин барча ишқ,
Кори хунхорлик сенгаю,
Меҳри пойдорлик менга.

Бу жаҳоннинг роҳатин ол,
Бор азобин менга бер,
Сенга бўлсин барча ором,
Барча бедорлик менга.

Ол ўзинг қошоналарни,
Менга қўй майхонани,

Барча хушёрлик сенгаю,
Барча хумморлик менга.

Сенга бўлсин нурли кундуз,
Менга қолсин қора тун,
Барча гулшан сенга бўлсин,
Бор тиканзорлик менга.

Сен шаҳаншоҳликни олгин,
Менга қуллик бўлса бас,
Бор жафокорлик сенгаю,
Бор вафодорлик менга.

Майли, остонангда ётсам,
Майли, қувсанг тош отиб,
Бор дилозорлик сенгаю,
Бор дилафкорлик менга.

Сенга шеърни битсин Эркин,
Ииртиб отмоқ ўз ишинг,
Касби инкорлик сенгаю,
Айбда иқрорлик менга.

ИЎҚ ЭМИНИ ОРЗУДА АЙБ...

Сайди ишқ бўлган кўнгилга
Қўймангиз беҳуда айб,
Бўлса банди доми сайёд,
Иўқ эрур оҳуда айб.

Бандга тушган бу кўнгилдур,
Менда, айтинг, не гуноҳ,
Дил қушига дом қўйган
Ул икки жодуда айб.

Жоду кўзлар банди ёлғиз —
Сен эмас, тутқун юрак,
Аввал — охир кўҳна мерос
Ишқ деган туйғуда айб.

Эй кўнгил, ўз майлинг ила
Бўлдинг ишқ домига банд,
Излама энди баҳона,
Демагин у — буда айб.

Севги дардидан менинг ҳам
    Бўлди рангим қаҳрабо,
Йўқ илож, не наф ўкинмак
    Бўлмаса кўзгуда айб?

Сен-ку Зухросан фалакда,
    Инизорингман фақат,
Не ажаб толпинса кўнглим,
    Йўқ эмиш орзуда айб.

СЕВГИ

Севги шундай навбахорки,
    У тикандин гул қилур,
Тошга жону тил бағишлаб,
    Зогни ҳам булбул қилур,
Севги шундай дард эрурки,
    Барча бўлғай мубтало,
Мубталони неки қилса
    Телба бу кўнгул қилур.
Севги шундай тангридирки,
    Унга тенгдур шоҳ, гадо,
Қулни айлаб шоҳу султон,
    Шоҳни бўлса қул қилур.
Севги шундай бир оловки,
    Жонга ундан йўқ омон,
Гулханида ўртаб-ўртаб,
    Бир кун охир қул қилур.
Севгинингдур ҳукми мутлақ,
    Истаса шайдоларин
Чашми гирёнидан уммон,
    Оҳидан довул қилур.
Севгига шеър битдинг, Эркин,
    Бесабаб эрмаски, ишқ —
Айлагач кўнгулни ишғол,
    Шеър ила машғул қилур.

КЎЗИНГ

Ҳажрдин тор бу кўнгилга
    Шуъла афшондир кўзинг,
Ё магар кўнглим йўқолган
    Тор шабистондир кўзинг.

Ҳам қоронғу кечадир ул,

Ҳам ёруғ кундуз менга,
Кўзларимда кеча-кундуз
Чун намоёнди кўзинг.

Ҳусн аҳли ичра тенгсиз
Сен-ку ҳоқонсан ўзинг,
Сеҳр мулки ичра танҳо
Шоҳу султондир кўзинг.

Турфа бу жодуларингга
Термулиб лолмен букун,
Кўзларим ҳайронлиғига
Нега ҳайрондир кўзинг?

Ҳисларимнинг елканида
Бир адашган йўлчиман,
Севги бўронин юборган
Чексиз уммондир кўзинг.

Кўзларинг юлдузми, йўқ,
Юлдуз эрур ҳар учқуни,
Қорачиқ куйган қуёшу
Мовий осмондир кўзинг.

Ер кўзин уммон деб айтдинг,
Унга сув тўкмоқ нечун?
Бас, ани кўрганда Эркин,
Нега гирёнди кўзинг?

КИМДА ИҚТИДОР ЙЎҚДИР...

Кимда иқтидор йўқдир,
Илм ила ҳунар зое,
Иқтидор берурман деб
Чекма ранж, кетар зое.

Кимда асли толе йўқ,
Нақди ҳам кетар қўлдан,
Берганинг билан бўлмас,
Олтину гуҳар зое.

Кимки беҳамиятдир,
Четдадир назардин ҳам,

Чунки беҳамиятга
Солганинг назар зое.

Кимки муз юрак бўлса
Уйлама эритмакни,
Минг қуёш ёқиб қўйсанг
Қилмагай асар, зое.

Гар қуён юракли эр
Жазм этар баҳодирлик,
Унга арғумоқ эссиз,
Тилла нақш камар зое.

Бу «насиҳат»ин Эркин
Езди бир сабаб бирлан,
Кўнглида сезар аммо,
Шеъри бесамар, зое.

СЕНГА БАХТДАН ТАХТ ТИЛАРМАН

Сен ганисан, менда бисёр эҳтиёж.

Нодирабегим

Сенга бахтдан тахт тиларман,
Толедин бошингга тож,
Мулки ҳуснингга омонлик;
Тожу тахтингга ривож.

Тожу тахт ташбеҳидин сен
Кўҳна деб кулсанг нетай,
Сен ахир шоҳи жаҳоним,
Мен қулингман, не илож?

Не иложким, давлатим йўқ
Ганжи меҳримдин бўлак,
Бул эваздин кўз тўлайдур
Қатра-қатра дур хирож.

Кўзларим айлар ҳамиша
Арзи муҳтожлик сенга,
Айт-чи, жоним, борми сенда
Кўз ёшимга эҳтиёж?

Кўп насиҳат тинглаб Эркин
Қилмади ҳеч тарки ишқ.
Бор масалким, иш юришмас,
Соҳиби гар бўлса кож.

ДАВРОН ЮКИ

Айланур инсон бошидан
Минг аср осмон юки,
Дона бугдой узра гўё
Санги тегирмон юки.

Дона бугдой дема, бу бош
Етти минг оламча бор,
Бор унинг ҳар нуқтасида
Етти минг даврон юки.

Ҳазрати Инсон қошида
Саждага бош эгди чарх,
Чунки инсон қалбида ишқ,
Бошида урфон юки.

Нур қадам бирлан елар
Чексиз фазо бўйлаб замин,
Елкасида бешта қитъа,
Тўрт буюк уммон юки.

Кўк тарозу палласидур,
Бу замин бир тош анга,
Чарх посангисида
Юз минг туман инсон юки.

Шунча юк мушкул эмас,
Лекин эзар Ер сийнасин
Бегуноҳ кўксига томган
Қатра-қатра қон юки.

Ер узра юксалмиш Инсон
Бир қўлида нур — чароғ,
Бир қўлида бор унинг
Маҳшар била тўфон юки.

Эй табиат, Она Ер,
Сен бер мадад, тарк этмасин

Ҳеч қачон Одам дилин
Виждон юки, имон юки...

Бас, хаёлга чўкма, Эркин,
Битмагай олам ўйи,
Кенг жаҳон сифган кўзингни
Босди тонг мужгон юки.

САМАР БЎЛҒАЙ

Сенингсиз менга ком йўқдир,
Асал ичсам заҳар бўлғай,
Сенинг бирлан, ширин сўзим,
Заҳар ютсам шакар бўлғай.

Юзингга бир умр боқсам
Тўюрми кўз, қонурми дил,
На ундан белги пайдо-ю,
На бундан бир асар бўлғай.

Икки ёр васлини истаб
Икки ишқ сўзин эшитсам,
Икки кўзим кўру, икки
Қулоғим майли, кар бўлғай.

Кўзинг учганда кўнглимни
Олиб киприкларингга қўй,
Қошу мужгонларинг кўнглим
Қушига болу пар бўлғай.

Тирилса ногаҳон Фарҳод,
Юзингни кўрса кўзгуда,
Кечиб Ширинидан юз йил
Кўйингда дарбадар бўлғай.

Ҳабибим банд этар кўнглим,
Табибим панд этар доим,
Вилолмасман, бу савдода
На суду на зарар бўлғай.

Муҳаббат ногаҳон дилда
Езиб куртак, очибдир гул,
Умидвор Эркининг, жоно,
Бу гулдан бир самар бўлғай.

НЕТАЙ

Мен севарман жондан ортиқ,
Севганим суймас, нетай?
Хам севиб мен севмаган
Ўз ҳолима қўймас, нетай?

Бул менга жонин фидо айлар
Ва лек мен беилож,
Мен ёнарман ишқ ўтида,
Севганим куймас, нетай?

Бул менинг ёнимда ҳаргиз,
Эрта-кеч парвонадир,
Шафқат айлаб мен сари ул
Бир қадам қўймас, нетай?

Бу юрак оҳига етмай
Ёнса кўнглим бир томон,
Бир томон дил ҳасратимни
Дилбарим туймас, нетай?

Бошим айланди маним,
Дўстлар бу ишқ савдосида,
Севди бул, мен севмадим,
Мен севдим, ул суймас, нетай?

ПАРИШОНЛИК

Доимо дедим, бўлма
Ошино, паришонлик,
Бўлди ошино дилга
Доимо паришонлик.

Дилрабо хаёлида
Не ажаб, паришонмен,
Ошикор этар доим
Дилрабо паришонлик.

Мен ўзимча дилбарнинг
Еди бирла мағрурман,
Дейдилар, қилур пайдо
Кибр-ҳаво паришонлик.

Кулса эл паришонлик
Одатимга, тонг йўқдир,
Аҳли дилга албатта
Нораво паришонлик.

Бевафо ниғор ёдин
Тез унутмоқ истармен,
Лек менда йўқ бу хил
Бебаҳо паришонлик.

Ҳажр дардига қилмас
Васлидан шифо, энди
Бир даво хаюли-ю,
Бир даво паришонлик.

Еди бирла ҳуд бўлсам
Жабри бирла беҳудмен,
Қилди сернаво ёди,
Бенаво—паришонлик.

Зулфиму паришонлик
Одат этди, ё кўнглим
Айлади паришонҳол
Бу қаро паришонлик.

Келди қай куни бу дард,
Хотиримга келтирмам,
Банд этибди Эркини
Мутлақо паришонлик.

ЕШЛИГИМ

Ешлигим, кел куйга тўлган
Қалбим олтин сози бўл,
Мен қўшиқ айтай тўлиб,
Бир лаҳза жўр овози бўл.

Дилга оқсин бахтлиқ умрим
Куй бўлиб, оҳанг бўлиб,
Сен унинг «Оромижон»и,
«Гулёр»у «Шаҳнози» бўл.

Орзу-истакдин-ку шодон
Дилга боғлабсан қанот,

Бу тилак осмонининг
Доим баланд парвози бўл.

Кетмагин асло, ҳаётим
Гулшанин тарк этмагин,
Бир умр мен бирла қолгин,
Бу кўнгил ҳамрози бўл.

Ешлигим достонига мен
Шуъладин йўндим қалам,
Эй саҳар уфқи, унинг сен
Зарварақ қоғози бўл.

ХАЁЛ

Кечалар киприкларимда
Тарки хоб айлар хаёл,
Уз ҳаётимдан ўзимга
Сарҳисоб айлар хаёл.

Қисса айтур мозидин гоҳ,
Эртадин афсона гоҳ,
Гоҳ савол айлар кўнгилга,
Гоҳ жавоб айлар хаёл.

Кўкда сузган ойни кўзга
Бир кичик фонус этиб,
Пирпираб ёнгувчи шамни
Моҳи тоб айлар хаёл.

Май тўла жом ичра тўфон
Мавжини пайдо қилур,
Тонг шафақ алвонини
Гулгун шароб айлар хаёл.

Минг асрлар кори ҳолин
Қилгай у бир сония,
Лаҳзанинг мазмуини
Минг бир китоб айлар хаёл.

Неки забт этмиш шуур,
Боис хаёл ўлса не тонг,
Дилга парвоз айла деб
Мангу хитоб айлар хаёл.

Бу шитоб асрим хаёлга
Этдиму тезликни бахш,
Билмадим, асримни олға
Е шитоб айлар хаёл.

Бор экан инсон қўлида
Орзу ёққан чароқ,
Бу чароқни, ўйла бир кун
Офтоб айлар хаёл.

Мен хаёлни шеърга солдим,
Уйпараст бўлма ва лек,
Бесамар бўлса сени
Бир кун хароб айлар хаёл.

Бўлгин, Эркин, ҳар нафас
Эзгу хаёлга ошино,
Пок эса ният,сени
Олижаноб айлар хаёл.

ШОҲИ ГУЛ

Оташин гул уздим, ол,бу—
Шоҳи гуллар шоҳи гул,
Гул сочиқ йўлларда бўлсин
Гул юзим ҳамроҳи гул.

Шоҳи гул эрмас бу, ўтлуғ—
Юзларинг ҳижронида
Интизор боғ кўксидан—
Чиққан фиғону оҳи гул.

Ишқ элининг қатра-қатра
Қонидан унган чечак,
Севгининг ошиқ кўнгилларга
Оловли чоҳи гул..

Билгали кўнглингни кирсам—
Боғинг ичра ҳар замон —

Шоҳи гулга ёлворурман,
Сирларинг огоҳи гул.

Бу жаҳон гулзорида
Ҳар бир чечакнинг ўрни бор,
Хоҳ тикандир, хоҳ печакдир,
Хоҳи япроқ, хоҳи гул.

Гул эмас, Эркин қўлингга
Тутди ўтдек қалбини,
Оташимдан қўрқма, ол,
Ол, куймагайсан, Моҳигул.

УЙҒОТМАГИЛ

Тушда кўрдим дилбаримни,
Эй сабо, уйғотмагил,
Олма бир дам васл шавқин,
Қўй, мени кўзғатмагил.

Неча кунлар ахтарурман,
Кўзларимда уйқу йўқ,
Уйқуда топдим ниҳоят,
Энди сен ажратмагил.

Сочларин бўйнимга боғлаб
Шод эрурман бу кеча,
Қўй чаманлардан, сабо,
Гул атрини тарқатмагил.

Севганим, хуршид жамолим
Васлидан хушнуд кўнгил,
Сен қуёшни кўзларимга
Бир нафас кўрсатмагил.

Лабларимда кулгу, гўё
Тушда қанд кўрган гўдак,
Қўй, шакар лабдин аюрма,
Сен мени йиғлатмагил.

Гар йўқотсам бу кеча мен
Қайга боргум ахтариб,
Тушда кўрдим дилбаримни,
Эй сабо, уйғотмагил.

УЗУМ

Термулар шабнамли япроқ—
Остидан пинҳон узум,
Лабларингга етмоқ истаб
Тонг саҳар гирён узум.

Офтоб машшотаси
Ток сочини нурдан тараб,
Зангининг бўйнига осмиш
Шодаи маржон узум.

Тоқи ишком мисли осмон,
Ҳар тараф анжум сочур,
Воҳ ажаб, бу не синоат,
Ер узум, осмон узум.

Тарк этиб кўшқин, саватга
Қўйди бош, излаб сени
Чарх уриб бозор ичида
Бўлди саргардон узум.

Кимки ошиқликни даъво
Айласа шулдир жазо,
Оқибат хум ичра бўлди
Маҳкуми зиндон узум.

Хум ичида неча йил
Хун бўлмоқ эркан қисмати,
Лабларингга етди охир
Бир пиёла қон узум.

Бир қадаҳ гулгун шароб
Тутдим сенга, бир ҳўпладинг,
Толеимдан воладурман,
Бахтидан ҳайрон узум.

Эй дилором, сенга Эркин
Тутди майдек шеърини,
Дил хумида неча йил
Қон бўлди бу девон—узум.

ДУСТ БИЛАН ОБОД УИИНГ

Дўст билан обод уйинг,
Гар бўлса у вайрона ҳам,
Дўст қадам қўймас эса,
Вайронадир кошона ҳам.

Интизор ҳар уй диловар,
Дилкушолар базмига,
Гар оёқ қўйса қабоҳат
Йиғлагай остона ҳам.

Яхши дўстлар даврасида
Очилурсан ҳар замон,
Кўркни шода ичра топгай
Марварид дурдона ҳам.

Сўрма мендан, ким дилоро,
Дўстми ё жонона деб,
Дўст менинг кўнглимдадир,
Жонимдадир жонона ҳам.

Қочма ростгўй дўстларнинг
Қоҳишу озоридан.
Қадди рост шамнинг тилидан
Уртанур парвона ҳам.

Дўст қидир, дўст топ жаҳонда,
Дўст юз минг бўлса оз,
Кўп эрур бисёр душман
Бўлса у бир дона ҳам.

Ким сенга ҳамроз эмасдир,
Боғараз деб ўйлама,
Гоҳи душманлик қилурлар
Қўл сиқиб дўстона ҳам.

Дўсти содиқ йўқ экан деб
Уртаниб куйма ва лек,
Меҳр уйин кенг очсанг Эркин,
Дўст бўлур бегона ҳам.

РАШКИМ

Сени ётлар тугул ҳатто—
Қилурман рашк ўзимдан ҳам,
Узоқроқ термулиб қолсам
Бўлурман ғаш кўзимдан ҳам.

Кўзим ёнгай сенга наргис—
Кўзин тикса чаманларда,
Яширмам, лолага рашким
Аён бўлгай юзимдан ҳам.

Дегайларки, чаросу,
Ол гилос олмиш лабингдан ранг,
Лабинг тегса ҳасад қилгум
Гилос бирлан узумдан ҳам.

Сени жоним дедим ёлғиз,
Сени қалбим дедим танҳо,
Чимирдинг қош, пушаймонман
Қўпол айтган сўзимдан ҳам.

Висол ониди кўз очса,
Не тонг, тонгдан кўнгилда ранж,
Жудо қилгай мени ой юз,
Хумор кўз юлдузимдан ҳам.

Сенга ўн тўртда боғландим,
Ҳануз Эркин бўлолмас дил,
Ўзим доғман, ақл кирмас,
Тўзимсиз ўттизимдан ҳам.

КЎЗГУ

Ерми кўзгуга боққан
Ерга ё боқар кўзгу,
Ер юзини кўрганда
Сув бўлиб оқар кўзгу.
Ой жамолининг акси
Кўзгу бағрига тушди,
Рашк ўтида бағримни
Ўртару ёқар кўзгу.

То тирик экан жоним,
Кўзгудек дўст изларман,

Оқ кўнгиллиги бирлан
Кўнглима ёқар кўзгу.

Қанча осма кўзгуни,
Қанча қоқма мих бирлан,
Ҳақ юзинг этиб ошкор,
Мих қилиб қоқар кўзгу.

Кўзгудек тиниқ шеър ёз,
Кўзгудек чин айт, Эркин,
Шунда назм маржонинг
Дур қилиб тақар кўзгу.

ШЕЪР АЗИЗ ОЛАМ ОРО...

Шеър азиз олам аро
Менга тириклик, жон қадар,
Жон недир ошиқ учун,
Жондин азиз жонон қадар.

Шеърдин айру тонгларим
Ялдо тунидай зим-зиё,
Шеър билан тунлар чароғон
Хуршиди тобон қадар.

Шеър ўзи жонон эмасму,
Ендирар ҳижронида,
Гоҳи боқса бир қиё,
Бошим бўлур осмон қадар.

Қимки ошиқдур жақонда,
Шеърга бўлгай мубтало,
Ишқ учун тенгдур гадодан
То буюк султон қадар.

Шоҳ Бобир Ҳинду сори—
Юрди-ю, шоир ва лек
Йиғлади Фарғонадин то—
Мулки Ҳиндистон қадар.

Не учун шам оташида
Ўртагай парвонани,

Ул сабабким, шам ўзи ҳам
Ўртанур гирён қадар.

Шеър зулолидан симирдим
Бир пиёла тўлдириб,
Воҳ, кўринди менга ҳар бир—
Қатраси уммон қадар.

Нуқта қўй назмингга, Эркин,
Мухтасарлик сўзга зеб,
Йўқса тонг отгунча шеъринг
Бўлғуси дoston қадар.

ДИЛДА ИШҚ ДАРЕЧАДИР...

Аҳли шеър балки китобим
Назми ишқ деб очадир,
Йўқ, китобим севгининг
Девонига дебочадир.
Кўзларинг орзусида
Туздим наво, зебо санам,
Настарин кўз очиб айтсин,
Шеъри ҳам зебочадир.
Балки у зебоча эрмас,
Балки у бир ғунчадир,
Ҳуснинг офтобида аммо
Кун сайин зеб очадир.
Воҳ, ажаб, номингни айтсам
Лол бўлур тил ҳам кўнгил,
Шеър ипи ногоҳ қаламнинг
Игнасидан қочадир.
Эркининг девонидан ҳеч
Тўлмаса кўнглинг, не тонг,
Тилда шеър бир қатра бўлса
Дилда ишқ дарёчадир.

РУБОБИМ ТОРИ ИККИДУР...

Рубобим тори иккидур:
Бири қувноқ, бири маҳзун,
Ки байтим сатри иккидур:
Бири дулхуш, бири дилхун.

Нигорим чашми иккидур:
Бири яғмо, бири жоду,
Бу жодудан икки кўзим
Бири Сайхун, бири Жайхун.

Жаҳонда икки дилбарнинг
Бири сенсан, бири Лайло,
Жаҳонда икки ошиқнинг
Бири менман, бири Мажнун.

Жаҳонда икки юлдуз бор:
Бири сенсан, бири Зухро,
Мисоли икки нуқтамнинг
Бири остин, бири устун.

Жаҳоннинг меҳри иккидур:
Бири сенсан, бири офтоб,
Тарозу палласи икки:
Бири ердур, бири гардун.

Макони икки лочиннинг
Бири қоя, бири осмон,
Қаноти икки шоирнинг
Бири ўлка, бири очун.

Ғазал битмакда сачрабдур
Кўзимдан ёш, дилимдан ўт,
Шу боис икки сатримнинг
Бири қатра, бири учқун.

Келиб боғ сайридан Эркин
Ғазалга тўлқин излардим,
Кириб келди икки дўстим,
Бири Сайёр, бири Тўлқун.

ЗАМОН

Айланур чархи фалакнинг
Давридек мангу замон,
Гоҳи «кажрафтор» у, гоҳи
«Золим» у, «бадху» замон.

Не учун аҳли замон дер
Ўз замонин бевафо

Тутмаса Ҳайёмга май деб
Косада оғу замон.

Урдию Мирзо Улуғбекка
Падаркуш ханжарин,
Қабри узра ҳам ўзи
Минг йил чекар қайғу замон.

Ким дегай қаттол уни,
Бобирни у қон йиғлатиб,
Қилмаса Машрабни Офоқ —
Олдида кулгу замон.

Кўп жафолар кўрди олам,
Кўз юмиб қилсам хаёл,
Мисли сайёд тиги мажруҳ —
Айлаган оҳу замон.

Йўқ, на дору макру фитна,
На қилич, на тиг бақор,
Шеър қолур, шоир қолур,
Гарқанд кечур вақту замон.

Вақт, замон олий ҳакам,
Бул кун фано топгай газал,
Гар газал узра қуёшдек
Сочмаса ёғду замон.

Ханда ур, жўш ур, юрак,
Озод заминдур бу замин,
Назм туз, Эркин, ахир,
Эркин замондур бу замон.

ЎЗБЕГИМ

Қасида

Тарихингдир минг асрлар
Ичра пинҳон, ўзбегим,
Сенга тенгдош Помиру
Оқсоч Тиёншон, ўзбегим.
Сўйласин Афросиёбу
Сўйласин Ўрхун хати,

Кўҳна тарих шодасида
     Битта маржон, ўзбегим.
 Ал Беруний, Ал Хоразмий,
     Ал Фороб авлодидан,
 Асли насли балки Ўзлуқ,
     Балки Тархон, ўзбегим.
 Ўтдилар шўрлик бошингдан
     Ўйнатиб шамширларин
 Неча қоон, неча султон,
     Неча минг хон, ўзбегим.
 Тоғларинг тегрангда гўё
     Бўғма аждар бўлди-ю,
 Икки дарё — икки чашминг,
     Чашми гирён, ўзбегим.
 Қайсари Рум найзасидан
     Бағрида доғ узра доғ,
 Чингизу Боту тигига
     Кўкси қалқон, ўзбегим.
 Еғди тўрт ёндин асрлар
     Бошингга тийри камон,
 Умри қурбон, мулки торож,
     Юрти вайрон, ўзбегим.
 Давр зулмига ва лекин
     Бир умр бош эгмадинг,
 Сен — Муқанна, сарбадор — сен,
     Эрксевар қон, ўзбегим.
 Сен на зардушт, сен на буддий,
     Сенга на оташ, санам,
 Одамийлик дини бирла
     Тоза имон, ўзбегим.
 Маърифатнинг шуъласига
     Толпиниб зулмат аро,
 Кўзларингдан оқди тунлар
     Кавкабистон, ўзбегим.
 Туздию Мирзо Улуғбек
     Кўрагоний жадвалин,
 Сирли осмон тоқига илк —
     Кўйди нарвон, ўзбегим.
 Мир Алишер наърасига
     Акс-садо берди жаҳон,
 Шеърият мулкида бўлди
     Шоҳу султон, ўзбегим.
 Илму шеърда шоҳу султон,
     Лек тақдирига қул,

ʊз элида чекди гурбат,
     Зору нолон ʊзбегим.
 Мирза Бобур — сен, фигонинг
     Солди олам узра ʊт,
 Шоҳ Машраб қони сенда
     Урди тугён, ʊзбегим.
 Шеъриятнинг гулшанида
     Сʊлди маҳзун Нодира,
 Сийм танни ювди кʊз ёш,
     Кʊмди армон, ʊзбегим,
 Инглади фурқатда Фурқат
     Ҳам муқимликда Муқийм,
 Нолишингдан Ҳинду Афғон
     Қилди афғон, ʊзбегим.
 Тарихинг битмакка, халқим,
     Мингта Фирдавсий керак,
 Чунки бир бор чеккан оҳинг
     Мингта дoston, ʊзбегим.
 Ортда қолди кʊҳна тарих,
     Ортда қолди дард, ситам,
 Кетди ваҳминг, битди заҳминг,
     Топди дармон, ʊзбегим.
 Бʊлди осмонинг чароғон
     Толе хуршиди билан,
 Бʊлди асрий тийра шоминг
     Шуълаафшон, ʊзбегим.
 Мен Ватанни боғ деб айтсам,
     Сенсан унда битта гул,
 Мен Ватанни кʊз деб айтсам,
     Битта мужгон ʊзбегим.
 Фахр этарман, она халқим,
     Кʊкрагимни тоғ қилиб,
 Кʊкрагида тоғ кʊтарган
     Танти деҳқон, ʊзбегим.
 ʊзбегим деб кенг жаҳонга
     Не учун мадҳ этмайин!
 ʊзлигим билмоққа даврим
     Берди имкон, ʊзбегим.
 Мен буюк юрт ʊғлидурман,
     Мен башар фарзандиман,
 Лекин аввал сенга бʊлсам
     Содиқ ʊғлон, ʊзбегим.
 Менга Пушкин бир жаҳону
     Менга Байрон бир жаҳон,

Лек Навоийдек бобом бор,
Кўксим осмон, ўзбегим.
Қайга бормай, бошда дўппим,
Шухратим, қадрим буюк,
Олам узра номи кетган
Ўзбекистон, ўзбегим.
Бу қасидам сенга, халқим,
Оқ суту туз ҳурмати,
Эркин ўғлингман, қабул эт,
Ўзбегим, жон ўзбегим.

ФУРСАТИНГ

Фурсатинг етмайди доим,
Ҳеч қачон етган эмас.
Меҳнатинг битмайди доим,
Ҳеч қачон битган эмас.

Чун замондек бепоёндир
Кўксинг ичра орзу,
Фурсату орзуни қувлаб
Ҳеч киши етган эмас.

Интилар борлиқни инсон
Баркамол этмоқ учун,
Не ажаб, инсонни борлиқ
Баркамол этган эмас.

Менда на борлиқ хаёли,
Менда на йўқлиққа ғам,
Манглайимга чунки шеърдан
Ўзга зар битган эмас.

Вақт келар, меҳнат битар,
Бўлгуси вақт ҳам бемалол,
Чунки у дунёга ҳеч ким
Иш олиб кетган эмас.

УЧ БАЛОДАН САҚЛАСИ

Уч балодан сақласин,
Чархи балокаш бўлмасин,
Дўст меҳрсиз, дардсиз улфат,
Ер жафокаш бўлмасин.

Дил агар пайванд эурса
Не жафо чекмак фироқ,
Ҳеч кўнгил севган кўнгил —
Енида яккаш бўлмасин.

Севги барқу оташида
Ўртанишни ғам демам,
Ошиқона бу дилим
Бебарқу оташ бўлмасин.

Қирқта жоним бўлса ҳар бир
Кокилингга бир пилик,
Толасига ўзгаларнинг
Кўнгли чирмаш бўлмасин.

Не дард бор, неки кулфат
Бу жаҳоннинг кунжида
Мен бўлай юз минг гирифтор,
Лек маҳваш бўлмасин.

Мен ёниқ қалбимни тутдим
Сенга кафт узра қўйиб,
Ол уни ўйнаб ва лекин
Ўтга ташлаш бўлмасин.

Ерни офтоб дединг, Эркин,
Куймагин ҳижронида,
Офтоб гоҳ беркинур,
Бундан дилинг ғаш бўлмасин.

ОЙНИНГ ЎН БЕШИ ҚОРОНҒУ

«Умрини ошиқ ҳамиша
Ўтказур орзу билан».
Ойнинг ўн беши қоронғу,
Ўн беши ёғду билан.

Севгида кўксингга томган
Кўз ёшингдан фойда йўқ.
Ишқ ахир шундай оловки,
Учмагай у сув билан.

Заҳмати ишқ дард эурса
Заҳмати шеърдур даво,
Чунки, оғунинг шифоси,
Дейдилар, оғу билан.

Барча заҳмат менга бўлсин,
Майли, доим мен яшай,
Бу ажиб тотли азобу
Бу ширин қайғу билан.

Ешлигим—умрим наҳори,
Ишқу шеърсиз не ҳаёт?
Тонгни ёлғиз гафлат аҳли
Ўтказур уйқу билан.

Ерни мен жоним деб айтсам
Илтифот деб ўйлама,
У яшар менсиз ва лекин
Мен тирикман у билан.

ЎРТАДА БЕГОНА ЙЎҚ

Кўйида мен тош бошимни
Урмаган остона йўқ,
Элда бор шундай масал:
Жон чекмасанг жонона йўқ.

Севги водийсида менга
Тенг бўлолгай қайси Қайс!
Кўнглим очсам, икки дунё
Бу каби афсона йўқ.

Шаҳр ичида ҳолатимдан
Кулмаган бир оқилу
Хилват ичра менга улфат—
Бўлмаган девона йўқ.

Не ажабким, маст бўлибман
Кўзларингга термилиб,

Етти иқлимда бу янглиғ
Май йўғу майхона йўқ.

Ишқ ғамин айтсам қаламга
Ич-этин куйдирди ул,
Севгидек ўт йўқ жаҳонда,
Мен каби сўзона йўқ.

Оқ қоғозим, сенга Эркин
Очди пинҳон ишқини,
Сен бору мен бор, қалам бор,
Ўртада бегона йўқ.

ИНСОН

Қасида

Собиту сайёрада
Инсон ўзинг, инсон ўзинг.
Мулки олам ичра бир
Хоқон ўзинг, султон ўзинг.
Собит ўз маъвосида,
Сайёр фазо дунёсида,
Коинот саҳросида
Карвон ўзинг, сарбон ўзинг.
Шамс—дил тафтингдадур
Сайёралар кафтингдадур.
Кенг жаҳон забтингдадур
Борбон ўзинг, посбон ўзинг.
Бу ёруғ дунё надур?
Кошонадур, вайронадур,
Сенга меҳмонхонадур,
Меҳмон ўзинг, мезбон ўзинг.
Бунда оқ бирла қаро,
Зулмат, зиё, шоҳу гадо,
Жанг қилурлар доимо,
Ул ён ўзинг, бул ён ўзинг.
Сен бало, ҳам мубтало,
Хайр ила кин, росту риё,
Фитнагар олам аро
Фаттон ўзинг, қурбон ўзинг.
Гоҳ адолат боғида,
Пири адоват гоҳида,

Үз дилинг даргоҳида
 Шайтон ўзинг, ғилмон ўзинг.
 Хормисан ё гулмисан,
 Тождормисан ё қулмисан,
 Чувзмисан, булбулмисан
 Нодон ўзинг, хушхон ўзинг.
 Бу ҳаёт ўрмон экан,
 Жон борки, қасди жон экан,
 Бунда қатл осон экан,
 Сиртлон ўзинг, жайрон ўзинг.
 Бу ҳаёт уммон экан,
 Уммон абад гардон экан,
 Қатрадек сарсон экан,
 Сарсон ўзинг, гардон ўзинг.
 Машъали фикрат — сенинг,
 Ҳам чангали ваҳшат сенинг,
 Ғайрату ғафлат сенинг,
 Жавлон ўзинг, урён ўзинг.
 Қилдингу ойда хиром,
 Ҳам ерда қон тўкдинг ҳаром,
 Ушбу ҳолингдан мудом
 Хандон ўзинг, гирён ўзинг.
 Миндинг илм нарвониға,
 Чиқдинг фунун осмониға,
 Бу жаҳон айвониға
 Аркон ўзинг, вайрон ўзинг.
 Заррани ижод этиб,
 Даҳшат бало бунёд этиб,
 Оқибатни ёд этиб
 Ҳайрон ўзинг, ҳайрон ўзинг.
 Боғи арз обод эрур
 Сендин агар имдод эрур,
 Йўқса у барбод эрур,
 Тўфон ўзинг, тўфон ўзинг.
 Сен ҳилол, юлдуз, салиб,
 Таврот, Забурдин юксалиб
 Боймисан ёки ғариб,
 Комрон ўзинг, яксон ўзинг,
 Ким фаранги, ким хабаш,
 Ирқ, қон талаш, имон талаш,
 Шулни инсондек яшаш,
 Армон ўзинг, афғон ўзинг.
 Мамлакатга мамлакат,
 Миллатга миллат бўлса қасд,

Қилғучи сўнг оқибат
Армон ўзинг, афғон ўзинг.
Онаизоринг — замин,
Танҳо йўғу боринг — замин,
Хаста беморинг — замин,
Ўғлон ўзинг, дармон ўзинг.
Бағрида ётқучи — сен,
Неъматларин тотқучи сен,
Тиг бўлиб ботқучи — сен,
Пайкон ўзинг, қалқон ўзинг.
Марсга тўп отқучи — сен,
Зухрони уйғотқучи — сен.
Уйқуда қотқучи — сен,
Уйғон ўзинг, уйғон ўзинг.
Келдинг оламга, демак,
Етмас уни сўрмак, емак,
Ерни этмоғинг керак
Бўстон ўзинг, ризвон ўзинг.
Сўзга ҳам поён бўлур,
Езсам яна девон бўлур,
Рустами дoston бўлур,
Достон ўзинг, девон ўзинг.
Бўлмасин субҳинг қаро,
Бор бўл мудом борлиқ аро,
Ўзни этгил доимо
Инсон ўзинг, инсон ўзинг.
Эй, сен Эркин, сен букун
Ездинг дилингда бир тугун,
Сен киму не даҳри дун,
Бийрон ўзинг, нодон ўзинг.

ВАТАН ИСТАГИ

Бу ватанда бир Ватан
Қурмоқни истайдир кўнги,
Беқафас қушдек ўзин
Кўрмоқни истайдир кўнги.

Бу Ватан тимсоли бўлса
Тонг қуёши шуълавор,
Шуълалар қўйнида чарх —
Урмоқни истайдир кўнги.

Ул Ватанга байроқ — инсоф,
Туғи сархад муҳри — меҳр,

Сархад узра соқчидек
Турмоқни истайдир кўнгил.

Ул Ватан бўйнига занжир
Солмоқ истар кимки боз,
Кўзига нафрат ўқин
Урмоқни истайдир кўнгил.

Ул Ватан елкаларини
Маърифат уммонида
Қиблани имон сари
Бурмоқни истайдир кўнгил.

Бас, етар ёлғон саодат,
Ёлғон эрк, ёлғон ватан,
Хуррият завқини чин
Сурмоқни истайдир кўнгил.

Қутлуғ истиқлол кунида
Эй Ватан, бағрингда шод
Эркин ўғлонинг бўлиб
Юрмоқни истайдир кўнгил.

ШЕЪРИЯТ

Сен эй умрим наҳоридан
Азизу ошино менга,
Саҳар Чўлпонидек жозиб
Сочибдирсан зиё менга.

Ҳаёт ичра ҳаёт бўлдинг,
Қанот бўлдинг, нажот бўлдинг.
Кетурдинг ҳам сафо менга,
Етурдинг ҳам жафо менга.

Сеҳрли май узатдинг сен,
Дилим тинчин йўқотдинг сен,
Мени ўтларга отдинг сен,
Бу не ғайбдин жазо менга.

Ениқ жоним аро жонлар,
Қилур фарёду афгонлар,
Мудом кўксимда исёнлар
Бўлибдир юз бало менга.

Дилим чарчаб хатолардан,
Эл ичра можаролардан,
Қочар бўлсам низолардан
Яна сен ошино менга.

Ҳимоятсиз замон ичра
Халоскор бўл бу жон ичра,
Вафо қилмас жаҳон ичра
Ўзинг қилгил вафо менга